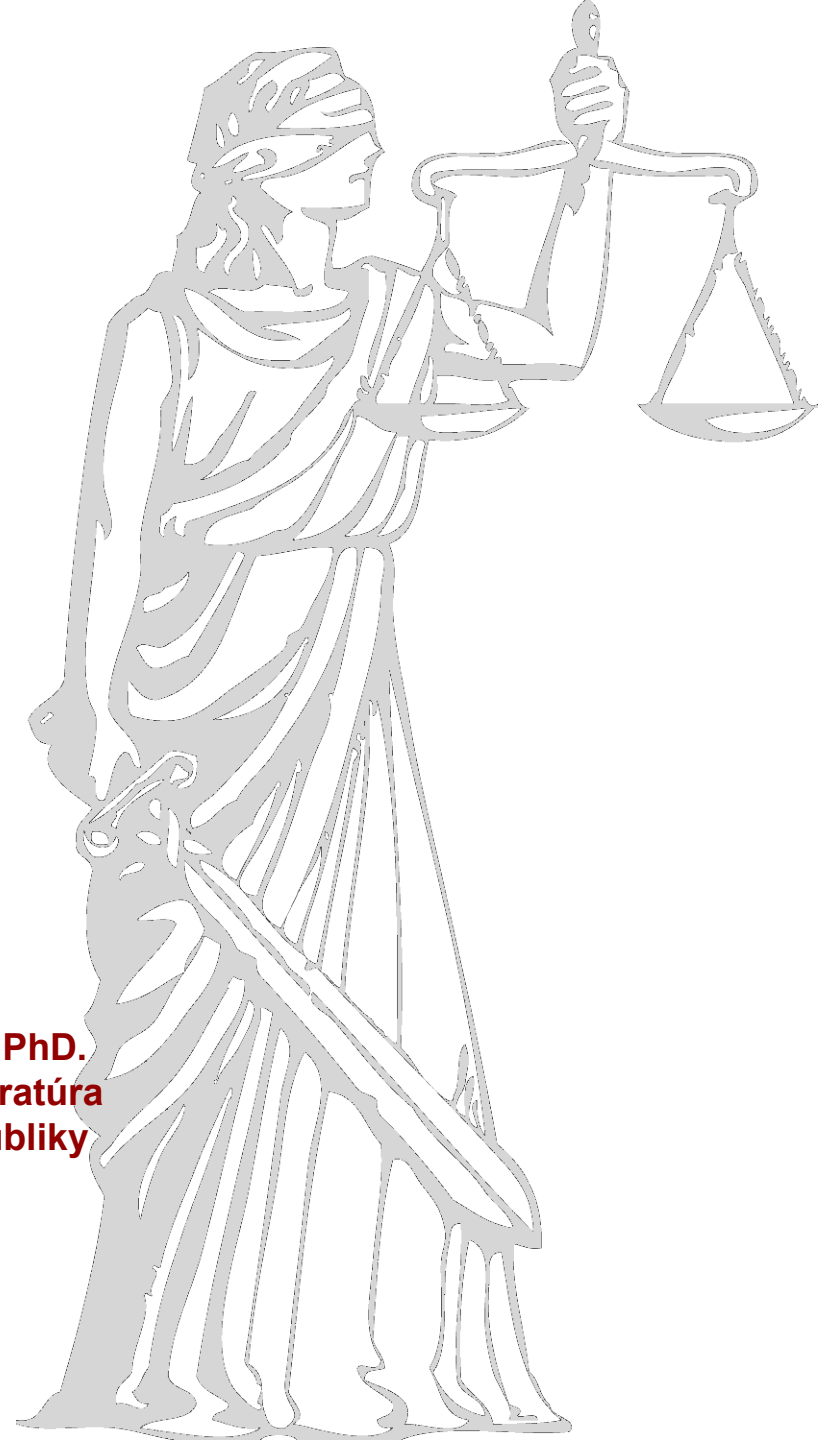

Európsky vyšetrovací príkaz

Smernica EP a Rady
2014/41/EÚ

návrh zákona ktorým bude
implementovaná do
právneho poriadku
Slovenskej republiky

Alica Kováčová PhD.
Generálna prokuratúra
Slovenskej republiky
06.06.2017

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

2014/41/EÚz 3. apríla 2014

- Podľa článku **82 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ)** má byť justičná spolupráca v trestných veciach v Únii založená na zásade vzájomného uznávania rozsudkov a iných justičných rozhodnutí, ktorá sa od zasadnutia Európskej rady v Tampere 15. a 16. októbra 1999 všeobecne označuje ako základný kameň justičnej spolupráce v trestných veciach v rámci Únie.
- V súlade s článkom 3 Protokolu 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ a ZFEÚ, **Spojené kráľovstvo oznámilo želanie zúčastniť sa na prijatí a uplatňovaní** tejto smernice.
- V súlade s článkami 1 a 2 a článkom 4a ods. 1 Protokolu 21 o postavení Spojeného kráľovstva a Írska s ohľadom na priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ a ZFEÚ, a bez toho, aby bol dotknutý článok 4 uvedeného protokolu, sa **Írsko nezúčastňuje** na prijatí tejto smernice, nie je ňou viazané ani nepodlieha jej uplatňovaniu.
- V súlade s článkami 1 a 2 Protokolu 22 o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o EÚ a ZFEÚ, sa **Dánsko nezúčastňuje** na prijatí tejto smernice, nie je ňou viazané ani nepodlieha jej uplatňovaniu.

Dôvody

- **Problematická aplikačná prax RR 2003/577/SVV a neprijatie RR 2008/978/SVV mnohými čl štátmi vrátane SR**
- **Európska rada označila existujúce nástroje za neucelený režim podporila snahu vytvoriť **jediný nástroj** s horizontálnou pôsobnosťou, vyzvala na **vytvorenie komplexného systému, ktorým by sa nahradili všetky súčasné nástroje v tejto oblasti****
- **Už teraz je zrejmé, že ambícia sa nenaplnila**
- **EVP sa má vydávať na účely vykonania jedného alebo viacerých konkrétnych vyšetrovacích opatrení s cieľom zabezpečiť dôkazy. To zahŕňa aj získavanie dôkazov, ktoré sa už nachádzajú v držbe vykonávajúceho orgánu.**

Ciel', predmet, obsah

- **Nahradiť** používanie nástrojov EU a medzinárodných zmlúv v rámci vzájomného uznávania **jediným nástrojom EVP**
- **Výnimky priamo zo smernice – SVT, cezhraničné sledovanie**
- **Zjednodušiť – zrýchliť** - formulár , lehoty, dôraz na priamu komunikáciu
- **Minimalizovať zásahy do práv** použitím iného dostupného (miernejšieho) vyšetrovacieho úkonu **zásada proporcionality**- EVP –ak je vykonanie vyšetrovacieho opatrenia v inom čls primerané, vhodné a uplatniteľné v danom prípade. Vydávajúci orgán - či je požadovaný dôkaz potrebný a primeraný na účely konania, či je zvolené vyšetrovacie opatrenie potrebné a primerané na zabezpečenie predmetného dôkazu

Európsky vyšetrovací príkaz -EVP

- **Justičné rozhodnutie**, ktoré vydal alebo overil **justičný orgán** vydávajúceho štátu na účely:
 - vykonania jedného alebo viacerých konkrétnych vyšetrovacích opatrení v vo vykonávajúcom štáte, s cieľom získať dôkazy
 - získania dôkazov v držbe príslušných orgánov vykonávajúceho štátu.
- O vydanie EVP môže požiadať aj obvinená a podozrivá osoba, alebo obhajca v jej mene
- Vykonanie – **vzájomné uznávanie**
- Rešpektovanie čl. 6 ZoEÚ
-

Rozsah pôsobnosti EVP

- **SVT-NIE**
- **Druhy konaní pre ktoré možno vydat'**
 - Trestné
 - Správne – ktoré môže skončiť pred trestným súdom
 - Konanie vedené pre iné porušenie predpisov - môže skončiť pred trestným súdom
 - konanie vedené pre porušenie právnych predpisov právnickou osobou /trestné, alebo môže skončiť pred trestným súdom
- Nahrádzajú sa **príslušné ustanovenia** dohovorov
- **EDoPP(30)**
- **Dohovor ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda**
- **Dohovor o vzájomnej pomoci v trestných veciach medzi členskými štátmi EÚ a protokol k nemu.**
- **RR 2003/577/SVV**
- **Úplne sa nahrádza RR 2008/978/SVV**

Obsah forma EVP

- EVP – **záväzný formulár**- podpísaný a presnosť a správnosť jeho obsahu osvedčená vydávajúcim orgánom
- orgán vydávajúceho štátu **preloží EVP** do úradného jazyka vykonávajúceho štátu, alebo iného určeného jazyka
- Každý štát povinný deklarovat' **jeden alebo viac iných** úradných jazykov EÚ
- Doplnujúci EVP – nový formulár v ktorom uvedie nadväznosť - ak je prítomný – priamo /musí byť dodržaný formálny obsah – osvedčenie/

Zasielanie EVP

- **Priamo – všetka komunikácia**
- **Prijatie sa potvrdzuje na určenom formulári**
- **Zisťovanie príslušného orgánu EJS**
- **V prípade doručenia EVP nepríslušnému - informuje vydávajúci orgán**
- **Vydávajúci orgán môže zaslať EVP prostredníctvom telekomunikačného systému Európskej justičnej siete vytvorenej jednotnou akciou Rady 98/428/SVV**

Postup vo vykonávajúcim štáte

- **Uznanie** – nemusí byť formálne
- Dodržanie formálnych náležitostí a postupov výslovne určených vydávajúcim orgánom, **pokiaľ v tejto smernici nie je ustanovené inak** a **pokiaľ nie sú v rozpore so základnými zásadami právneho poriadku vykonávajúceho štátu.**
- **zúčastnené orgány vydávajúceho štátu viazané právnym poriadkom vykonávajúceho štátu**

Použitie iného vyšetrovacieho opatrenia

- **iné vyšetrovacie opatrenie, ako v EVP, ak:**
 - A) vyšetrovacie opatrenie uvedené v EVP neexistuje v právnom poriadku vykonávajúceho štátu alebo
 - B) vyšetrovacie opatrenie uvedené v EVP by nebolo dostupné v podobnom vnútroštátnom prípade.
- **Musia byť dostupné bez podmienok**
 - A) získanie informácií alebo dôkazu, v držbe vykonávajúceho orgánu,
 - B) informácie z databáz polície alebo justičných orgánov,
 - C) výsluch svedka, znalca, obete, podozrivej alebo obvinenej osoby alebo tretej osoby na území vykonávajúceho štátu;
 - D) neinvazívne vyšetrovacie opatrenie ;
 - E) zistenie totožnosti používateľa určitého telefónneho čísla alebo IP adresy.

Lehoty

- Uznanie **-30 dní** od doručenia EVP príslušnému vykonávajúcemu orgánu.
- Vykonanie najneskôr do **90 dní** od uznania
- **Kratšie lehoty**
 - Lehoty určené vydávajúcim orgánom
 - Lehoty uvedené v osobitnej časti

Opravné prostriedky

- **proti vyšetrovacím opatreniam uvedeným v EVP sú dostupné opravné prostriedky, ktoré sú rovnocenné s opravnými prostriedkami dostupnými v podobnom vnútroštátnom prípade.**
- **Vydanie EVP len vo vydávajúcom štáte**
- **Vydávajúci orgán a vykonávajúci orgán sa navzájom informujú o opravných prostriedkoch uplatnených voči vydaniu, uznaniu alebo vykonaniu EVP.**

Odklad uznania alebo vykonania

- **A)by jeho vykonanie mohlo narušiť prebiehajúce vyšetrovanie trestného činu alebo trestné stíhanie, a to dovtedy, kým to vykonávajúci štát bude považovať za primerané;**
- **B)sa dotknuté predmety, listiny alebo údaje už používajú v iných konaniach, až kým na tento účel nebudú potrebné.**

Informačná povinnosť

- **O doručení EVP – do 7 dní – aj nepríslušný**
- **Príslušný vykonávajúci orgán ihneď informuje**
 - A)ak nemôže prijať rozhodnutie o uznaní alebo vykonaní, EVP je neúplný alebo zjavne nesprávne vyplnený;
 - B)ak v priebehu vykonávania EVP zistí, vhodnosť iného, alebo nového vyšetrovacie opatrenia,
 - C)ak nemôže dodržať určené formálne náležitosti a postupy
 - o každom rozhodnutí o odmietnutí
 - o každom rozhodnutí o odklade

Osobitná časť

– špecifické vyšetrovacie opatrenia

- **Dočasné odovzdanie osôb vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody**
- **Výsluch formou videokonferencie alebo inou formou audiovizuálneho prenosu**
- **Výsluch formou telefonickkej konferencie**
- **Informácie o bankových a iných finančných účtoch a operáciách**
- **zabezpečovanie dôkazov v reálnom čase, priebežne a počas určitého obdobia**
- **Utajované vyšetrovania – agent**
- **Odpočúvanie telekomunikačnej prevádzky**
- **Predbežné opatrenia - zaist'ovanie**

Transpozícia

- Členské štáty prijímú opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou **do 22. mája 2017**
- Žiadosti o vzájomnú pomoc doručené pred 22. májom 2017 sa naďalej spravujú existujúcimi nástrojmi, ktoré sa týkajú vzájomnej pomoci v trestných veciach. Na rozhodnutia o zaistení dôkazov na základe rámcového rozhodnutia 2003/577/SVV doručené pred 22. májom 2017 sa tiež vzťahuje uvedené rámcové rozhodnutie.

Úkony mimo EVP /podľa EJS, Eurojust/

- Spontánna výmena informácií (článok 7 dohovoru MLA 2000);
- Prevzatie/odovzdanie konania – trestné oznámenia (článok 21 dohovoru MLA);
- Vrátenie veci (dôležitej pre trestné konanie) poškodenej osobe (článok 8 dohovoru z roku 2000 a článok 12 Druhého dodatkového protokolu) vrátane zaistenia len na tento účel;
- Zaistenie majetku na účely zhabania (RR 2003/577/SVV);
- Konfiškácia (RR 2006/783/SVV);
- zaistenie majetku obvineného na účely odškodnenia obete;
- Výmena informácií z registrov trestov (FD (ECRIS FD) 2009/315 / SVV, s výnimkou článku 13 z roku 1959, ktorý nebol nahradený FD ECRIS a kde by sa mal EIO zasielať medzi justičnými orgánmi ?;
- opatrenia týkajúce sa spolupráce medzi colnými orgánmi (dohovor Neapol II);
- žiadosť o súhlas s použitím informácií ako dôkazov, ktoré už boli poskytnuté prostredníctvom policajnej spolupráce (článok 1 ods. 4 rámcového rozhodnutia 2006/960 / SVV o zjednodušení výmeny informácií a spravodajských informácií a článok 39 ods. 2 Dohovoru o vykonávaní Schengenskej dohody);
- Medzinárodné opatrenia policajnej spolupráce, ako je cezhraničné sledovanie a cezhraničné prenasledovanie (Článok 40 a 41 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda a odôvodnenie 9 preambuly EIO). Nejednotnosť vo vnímaní a implementácii medzi ČŠ

Doručovanie

- **Nejednotné vnímanie a nejednotná implementácia členskými štátmi**
- **3 alternatívy**
 - EVP – použijú na doručovanie
 - EVP – vylúčené použitie
 - EVP – použijú len ak ide o špecifické doručovanie (do vlastných rúk...)

Návrh zákona o európskom vyšetřovacom príkaze v trestných veciach

- Subsidiárne použitie TP
- Subsidiárne použitie tých ustanovení medzinárodných zmlúv, ktoré neboli nahradené zákonom o EVP v zmysle § 2 a zjednodušujú alebo uľahčujú justičnú spoluprácu v trestných veciach
- Použitie len vo vzťahu k tomu členskému štátu Európskej únie, ktorý prevzal EVP
- **Platnosť a účinnosť zákona o EVP sa predpokladá od 01.10.2017**

POJMY /§3/

- a) európsky vyšetrovací príkaz
- 1. rozhodnutie vydané justičným orgánom SR na účely vykonania vyšetrovacieho úkonu s cieľom získať dôkaz na území iného čl.,
- 2. rozhodnutie vydané justičným orgánom iného čl. alebo iným ako justičným orgánom iného čl., ktorý má v tomto čl. právomoc obstarávať dôkazy, ak ním vydané rozhodnutie potvrdil justičný orgán, na účely vykonania vyšetrovacieho úkonu s cieľom získať dôkaz na území SR,
- b) štátom pôvodu čl., ktorého orgán vydal EVP,
- c) vykonávajúcim štátom čl., ktorého orgán má rozhodnúť o výkone EVP,

POJMY

- **d) vydávajúcim orgánom**
 - 1. justičný orgán čš, ktorý má právomoc vydať EVP, alebo
 - 2. iný ako justičný orgán čš, ktorý má právomoc vydať EVP podľa svojho právneho poriadku, ak ho potvrdil justičný orgán tohto čš,
- **e) vykonávajúcim justičným orgánom justičný orgán čš, ktorý má právomoc zabezpečiť vybavenie EVP podľa svojho právneho poriadku,**
- **f) záznam o preskúmaní EVP - opatrenie vykonávajúceho JO o tom, či sú splnené podmienky na výkon EVP,**
- **g) vyšetrovacím úkonom úkon, ktorý je potrebné vykonať v inom čš na účely získania dôkazu okrem vytvorenia SVT a zabezpečovania dôkazu v jeho rámci**

Rozsah použitia EVP

/§4/

- **vydat' na účely získania dôkazu v TK**
- **vydat' na účely realizácie predbežného zaist'ovacieho opatrenia**
- **Skúmanie trestnosti – priradenie ku kategórii TČ**
- **vykonať, ak sú splnené podmienky podľa právneho poriadku SR**

SR – štát pôvodu /§5/

- **Justičný orgán súd, prokuratúra – TK**
- **Ak je potrebné skúmať trestnosť – kategórie – zoznam**
- **Formulár /príloha č. 2/**
- **Ak možno priradiť ku kategórii TČ- vyplniť**
- **Ak ide o EVP doplňujúci - uviest'**

SR – štát pôvodu /§6/

- **EVP musí obsahovať**
- **označenie vydávajúceho orgánu,**
- **predmet európskeho vyšetrovacieho príkazu a dôvody vydania európskeho vyšetrovacieho príkazu,**
- **dostupné identifikačné údaje o osobe, ktorej sa európsky vyšetrovací príkaz týka,**
- **opis skutku, pre ktorý sa vedie trestné konanie, vrátane uvedenia času, miesta a spôsobu jeho spáchania,**
- **skutkovú podstatu trestného činu a právnu kvalifikáciu skutku,**
- **vyšetrovací úkon, ktorý sa má vykonať,**
- **dôkaz, ktorý sa má získať,**
- **meno, priezvisko, odtlačok úradnej pečiatky a podpis zástupcu vydávajúceho orgánu.**

SR štát výkonu

- **Príslušnosť /§7/**
- **KP- na zabezpečenie vybavenia**
- **OS- ak to výslovne uvedie žiadajúci orgán**
- **Príslušný vykonávajúci JO - opatrenie – max 30 dní /§9/**

- **Každý JO SR, ktorému je doručený EVP – informuje orgán , ktorý vydal EVP /§8/**

SR štát výkonu

- **Lehoty – 7 dní na potvrdenie doručenia**
– 90 dní na vykonanie/ak nie sú v EVP určené lehoty/
- **Záznam o preskúmaní – opatrenie /§9 ods.3/**
- **a) označenie orgánu, ktorý európsky vyšetrovací príkaz preskúmal,**
- **b) dátum a miesto preskúmania európskeho vyšetrovacieho príkazu,**
- **c) výrok s uvedením, či európsky vyšetrovací príkaz spĺňa potrebné náležitosti a možno ho vykonať.**

Vrátenie EVP

- **nebol vydaný oprávneným vydávajúcim orgánom**
- **nebol vydaný za účelom vykonania vyšetrovacieho úkonu s cieľom získať dôkaz na území SR**
- **nie je možné posúdiť splnenie podmienok na výkon EVP /neúplný ,zjavne nesprávny, nepreložený/**
- **Komunikácia – lehota na odstránenie**

Odmietnutie EVP

- **Vykonávajúci justičný orgán **odmietne** vykonať EVP ak:**
- **Ne bis in idem**
- **Imunita**
- **Iné ako trestné konanie – bez osvedčenia,**
- **Skutok v časti v SR –nie TČ**
- **Ohrozenie záujmov SR**
- **Čl. 6 Zmluvy o EÚ, Charta základných práv EÚ**
- **Úkon by nebolo možné vykonať za obdobných podmienok v SR**
- **Iná prekážka**

- **Forma- OPATRENIE**
- **Komunikácia medzi čs – ďalší postup**

Odklad výkonu EVP

- jeho vykonanie by mohlo **ohroziť** prebiehajúce **trestné konanie vedené v Slovenskej republike,**
- dôkaz, pre ktorý bol európsky vyšetrovací príkaz vydaný, **je potrebný** na účely iného konania **v SR.**
- **Vykonávajúci JO SR informuje OŠP prípisom**
 - dôvody odkladu
 - uvedie lehotu

OPRAVNÉ PROSTRIEDKY /§19/

- Nie sú prípustné proti
- a) európskemu vyšetrovaciemu príkazu,
- b) opatreniu vydanému podľa § 9 ods. 1 a § 11 ods. 5. zákona o EVP

▪ Odovzdanie dôkazov /§18/

- Aj priamo prítomnému OŠP- **zápisnica !**
- **Vždy informácia či žiadame dôkaz vrátiť**
- **Práva dobromyseľných vlastníkov a držiteľov majú prednosť**

Dočasné odovzdanie osoby do iného členského štátu na účely vykonania vyšetrovacieho úkonu/§§20,21/

- eurokomformný výklad - príslušné ustanovenia smernice /čl. 22/
- § 20- EVP- dôkaz pre TK-SR
- §21-EVP – dôkaz pre iný ČŠ
- **Príslušnosť – súd**
- **Prípravné konanie**
 - na návrh prokurátora,
 - v prípade, že iniciatíva na zabezpečenie dôkazu – **obvinený obhajca** - písomné vyjadrenie prokurátora
- **§ 547** (1) Doba, po ktorú bola osoba vo väzbe v cudzine, sa **nezapočítava** do lehôt podľa § 76. Rozhodnutie o tom urobí predseda senátu a **v prípravnom konaní na návrh prokurátora sudca pre prípravné konanie.**
- (2) Doba uvedená v odseku 1 sa započíta do dĺžky výkonu trestu vykonávaného v Slovenskej republike.
- (3) Proti rozhodnutiam podľa odseku 1 alebo 2 je prípustná sťažnosť.

Dočasné prevzatie osoby na územie Slovenskej republiky na účely vykonania vyšetrovacieho úkonu /§§22,23/

- **§ 22 EVP - dôkaz na území SR pre TK v SR**
- **EVP - vydávajúci orgán – JO SR podľa štádia konania**
 - počas dočasného prevzatia – **väzba - obligatórne**
- **§ 23 EVP - dôkaz na území SR pre TK v inom ČŠ**
- **EVP - vykonávajúci orgán – KP**
 - počas dočasného prevzatia – **väzba - obligatórne**
- **Počas odovzdania do SR odovzdaná osoba nesmie byť stíhaná pre skutok neuvedený v EVP /iné TK vedené v SR/**

Videokonferencia /§§ 24,25/

- **Zariadenie možno zapožičať**
- **Aktívne realizuje vydávajúci orgán**
- **Poučenie podľa ustanovení štátu pôvodu + štátu výkonu primerane**
- **Ochrana vypočúvanej osoby**
- **Vykonávajúci orgán –zapisnica** (priebeh výsluchu aj technické podmienky)
- **Telefonická konferencia**
 - **Len pasívne ako náhradný úkon pri zlyhaní prenosu obrazu pri videokonferencii**

Informácie o bankových a iných finančných operáciách a účtoch v banke alebo finančnej inštitúcii /§§27,28/

- Primerane podľa § 3 TP (obojstranná trestnosť)
- V prípade sledovania bankových alebo iných finančných transakcií, ktoré sa vykonávajú prostredníctvom jedného alebo viacerých určených účtov v reálnom čase - § 29

Sledovanie/§§29,30/

- **sledovania bankových alebo iných finančných transakcií, ktoré sa vykonávajú prostredníctvom jedného alebo viacerých určených účtov,**
- **kontrolovaná dodávka, alebo**
- **c) sledovanie osôb a vecí.**
- **Použitie TP – primerane**
- **Vždy pod vedením vykonávajúceho orgánu**
- **EVP sledovanie pohybov na účte v reálnom čase EVP-predkladá banke**

Utajené vyšetřovanie /§§ 31,32/

- **predstieraný prevod,**
- **použitie agenta, vystupujúceho utajene alebo pod legendou.**
- **vykonanie, riadenie a kontrolovanie úkonov súvisiacich s výkonom EVP príslušný orgán vykonávajúceho štátu**
- **Primerane podľa ustanovení § 112 a 117 TP /predstieraný prevod vo väčšine členských štátov /**

Odpočúvanie s technickou pomocou /§§ 33,34/

- **EVP**
- **priamym prístupom k telekomunikačnej prevádzke vo vykonávajúcom štáte**
- **odpočúvaním a záznamom telekomunikačnej prevádzky vo vykonávajúcom štáte**
- **náklady na prepis, dekódovanie alebo dešifrovanie záznamu telekomunikačnej prevádzky znáša štát pôvodu**
- **Výkon - § 115 TP primerane – príslušná KP Bratislava**

Cezhraničné odpočúvanie bez technickej pomoci /§§35,36/

- **Odpočúvanie zo SR na základe príkazu § 115 TP bez technickej pomoci – netreba EVP - Oznámenie – formulár /príloha č. 4/**
 - ak nedostane SR súhlas najneskôr do **96 hodín** ukončí
- **Odpočúvanie z ČŠ na území SR bez technickej pomoci**
 - Príslušný na udelenie súhlasu **OS Bratislava I**

Zaistenie veci /§§ 37, 38/

- **Nahrádza príslušné ustanovenia zák. č. 650/2005 Z.z.**
- **Vec (dôležitá pre trestné konanie) – má byť použitá ako dôkaz**
- **Vždy do EVP uviesť či má byť vrátená**
- **Použitie § 18**
- **Primerané použitie TP**

Spoločné ustanovenia

- **Styk- priamo- ak nie je v zákone inak**
 - poštou alebo inou vhodnou formou, ktorá umožňuje vyhotovenie písomného znenia pod podmienkou umožňujúcou orgánu vykonávajúceho štátu posúdiť ich hodnovernosť.

- **Preklady – EVP – štátny a ďalší určený jazyk vykonávajúceho štátu**
 - SR – slovenčina – čeština (pravdepodobne)